13
7-3-1977
250 krş.

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasi Gazete

Y. Ergündoğan
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

ULUSAL ~~MİLLİ~~ DEMOKRATİK DEVRİM

TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasi Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. .
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi Baskı :
MURAT MATBAASI
Koll. Şt.

Abone şartları
yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ
5.3.1977

İÇİNDEKİLER

MİT — Siyonist Tertibi 3

THKKO'nun Gerçek Çizgisi . . . 4

«Anti — Oligarşik» Devrim Nedir? . 5

TİP 1961-1971 8

Sosyal Emperyalizm Nedir? 12

Örgütlenme Şarttır 16

İKİ MEKTUP

17.2.1977

Sayın «Bağımsız Türkiye» dergisi mensupları. Göndermiş olduğunuz yayınlarınızı aldım. Çok teşekkür ederim. Şu anda abone buluyorum. Ben ise aybaşında abone olacağım. (Maddi sıkıntı içindeyim.)

Derginiz çok güzel ve anlamlı. Bu dağ köyünde sanki bana bir güneş doğdu. Okuyor, okutuyorum devamlı. Sağolun.

Güneş elbet birgün bize doğacak. Ama ne zaman?...

Sizlere mutluluklar, sağlıklar diler, başarınızın devamına bütün emekçi halkımla yardımcı olur, saygılarımı arz ederim.

İyi günler.

İmza
T. A.

19.2.1977

Sayın «Bağımsız Türkiye» dergisinin saygıdeğer mensupları...

Sizlere acı bir gerçeği açıklamak istiyorum. Gönderdiğiniz çok ama pek çok anlamlı dergileriniz, çevremde çok kötü bir tepkiyle karşılandı. Sizden ricam bu dergiyi bulunmuş olduğum köye göndermeyin, ama en kısa bir zamanda size başka bir adres göndereceğim.

Çok üzgünüm, henüz köylümüz uyanmış bir durumda değil, çok kötü bir durum.

Bu dergiler, benim sürgün olmama zemin hazırladı. Oysa biz emekçilerin, ailemize faydası dokunması gerek.

Okulların kapanmasına 2,5 ay kala bu baskı hayret verici, çok yazık.

Ama ben daha da kuvvetlendim, bu davranışla onurlandım.

Herhalde beni anladınız. Bu isteğimi kabul edeceğinizi umar, başarılar dilerim.

İmza
T. A.

FAŞİST BASKILAR BİZİ YILDIRAMAZ!

MC'nin başa geçmesiyle birlikte Gülnar'da da faşist baskı ve saldırılar arttı. Emperyalizmin ve işbirlikçi sermayenin eli kanlı faşist köpekleri DEVRİMCİLERİN evlerine, iş yerlerine patlayıcı maddeler attılar. Amaçları DEVRİMCİLERİ yıldırmaktı. Ama bu faşist beslemelere bil diriyoruz; size verecek gülümüz yok, sizden hiçbir zaman da çekinmiyoruz, geleceğiniz varsa göreceğiniz de var.

17 Şubat 1977 gecesi Gülnar Halkevlerinin getirttiği tiyatronun oynatılması sırasında elektriği kestiler. Ama gece yine başarıyla bitti. Sabahtan bir grup faşist bize koltuk atarak sataştılar, küfür ederek saldırdılar, gereken cevabı aldılar. Daha sonra öğleye yakın tekrar kavga çıkarttılar, bazı arkadaşlarımızı yaraladılar.

Olayları yaratanlar ve çıkartanlar belli olduğu halde, emniyet örgütü tek taraflı hareket ederek, sokaktan ve evlerden DEVRİMCİLERİ toplayarak karakola götürdüler. Karakolda 12 arkadaşımıza dayak atarak işkence yapmışlardır. Emniyette bize niçin kargaşalık çıkarttığımızı sordular. Biz devrimciler de faşist saldırılar karşısında kendimizi savunma durumunda olduğumuzu, kendi sınıfımızın kavgasını verdiğimizi bir kez daha söyledik.

Lisedeki olaylardan öz olarak lise müdürü sorumludur. Kendisi izinli görülüp dışardan olayları yönlendirdiği ve Ülkü Ocaklarıyla işbirliği halinde olduğu gün gibi ortadadır.

Faşist köpekler şunu iyi bilsinler ki; esas şamarı şahlanan emekçi halkımız vuracaktır. O zaman sizi hizmet ettiğiniz patronlarınız da kurtaramayacaktır.

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ VE YERLİ İŞBİRLİKÇİLERİ!

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!

Gülnarlı Bir Grup Devrimci

BAŞYAZI:

MIT-SIYONIST TERTIBI

Olay şudur: Vatan toprağını siyonist işgalinden kurtarmak için savaşan Filistin halkının temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), Türk hükümeti ile bir anlaşmaya varmıştır. Anlaşmaya göre Ankara'da FKÖ temsilcilik açacaktır. Bu yolda hazırlık çalışmalarını yönetmekle görevli Filistinli Abdülaziz kardeş çalışmalarını tamamlamak üzeredir. Temsilciliğin önümüzdeki hafta açılması kararlaştırılmıştır. Elbette ki, Türk hükümetinin çok geç de olsa FKÖ'yü tanımasına karşı çıkan dış ve iç çevreler var. Dış çevrelerin başında ABD emperyalistleri ve siyonistler var. İç çevreler ise bunlara satılmış bulunan, bunların ajanı gibi hareket etmekte olan kişi, çevre ve bazı kuruluşlardır. Temsilciliğin açılmasının arifesinde MİT ülkemize gelmiş olan iki Filistinliyi tutukluyor, bunları Ankara dışında özel MİT işkencehanesine götürüyor ve sorguları sırasında kardeş Filistin halkının bu iki çocuğuna işkence yapıyor. Arap elçiliklerinin protestosu karşısında MSP'li bakanların müdahalesi ile Filistinliler serbest bırakılıyor. Tenlerinde işkence izlerini taşımaktadırlar. Bu izler Arap elçiliklerinin görevlileri tarafından İçişleri Bakanına gösteriliyor. Hemen ardından tam Arap elçiliklerinin Başbakan Süleyman Demirel'e yemek verdikleri gece MİT bu kez FKÖ görevlisi Abdülaziz kardeşi gözaltına alıyor. Oysa Abdülaziz resmen görevlidir ve FKÖ temsilcisi gelene dek ona vekillik etmektedir. Abdüaziz bu sıfatı ile ilgili bakanlık ve dairelerde FKÖ işlerini bu güne dek izlemiştir. Budur olay.

İlk önce şunu belirtelim, FKÖ'nün bugüne dek Türk hükümetleri tarafından tanınmamış olması bu ülkede ABD emperyalizminin ve dolayısıyla siyonizmin ne ölçüde etkin olduklarını kanıtlar. Petrol sıkıntısı gibi etkenler bir yandan, islamcı geçinen ve dolayısıyla Arap ülkeleriyle yakın ilişkiler kurulmasından yana olduğunu söyleyen MSP'nin MC kabinesinde yer alması öte yandan, ve hepsinden önemlisi Türkiye halkının kurtuluşu için savaşan Filistin halkı ile dayanışma halinde olması ve halkımızın bu dayanışma bilinciyle bir çok biçimlerde beliren iktidar üzerindeki baskısı iktidarı FKÖ'yü tanımaya zorlamıştır. Herşeye karşın bu olumlu bir gelişmedir.

MİT'in hem Başbakanın Arap büyük elçiliklerinin onun onuruna verdiği bir yemekte bulunduğu gece FKÖ görevlisi Abdülaziz'i tutuklaması ve daha önce iki Filistinli gence işkence yapılması olayı ancak bir biçimde açıklanabilir. Bu provakasyon bir siyonist tertipidir ve MİT bu siyonist tertibine alet olmuştur.

Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in ünlü demecinde CIA, İsrail istihbarat örgütü Mossant, Şahın casusluk örgütü Savak ve MİT'in içiçe olduklarını ve ortak çalışmalar yürüttüklerini hatırlayalım. CIA tezgahı olan 12 Mart faşist darbesinde MİT'in ve bu örgütün bağrından çıkmış olan kontr-gerilla adındaki işkence ve cinayet şebekesinin hükümet içinde hükümet kesildiğini ve ferman dinlemeden yurtsever avlarına çıktığını en [illegible] işkenceler yaptığını, bu işkencelerden generaller bile yakasını kurtaramadığını, işkence altında adam öldürdüğünü hatırlayalım. Ve 12 Mart döneminden sonra Ecevit'in Başbakanlığında olsun, bugünkü MC zamanında olsun işkence ve cinayet sorumlularından hiçbirinden hesap sorulmadığını, kontr-gerillanın yalnızca bir süre mola vermekle yetindiğini gözönünde tutalım. Ve son günlerde bu molanın sona erdiği kontr-gerillanın devamı olan ve bu kez kendisini «yaylacılar» diye adlandıran bir faşist terör örgütünün yeniden faaliyete geçtiği, Zeki Erginbay'ı kaçırıp işkence yaptıktan sonra öldüren örgütün bu olduğu yolundaki söylentilere kulak verelim. Evet bütün bunları yapalım ve MİT'in FKÖ'yü hedef alan ve açıkca siyonizme hizmet etmeyi amaçlayan bu son marifetini öyle değerlendirelim.

Biz başından beri söyledik, 12 Mart dönemi açık faşizminin sorumluları cinayetlerden, işkencelerden ötürü yakalanıp adalet önüne getirilmeden ve bunlar layık oldukları cezalara çarptırılmadan Türkiye'de en ilkel anlamıyla dahi siyasi demokrasinin varlığından söz edilemez. Edilemiyeceğinin kanıtı birbirini izleyen bugünkü siyasi cinayetlerdir. Bu siyasi cinayetlerin failleri ve bunları kışkırtanlar kendi kendilerine «Dünün katillerinin yaptıkları yanlarına kaldı ise bizim yaptığımız niye yanımıza kalmasın» diyebilmektedirler. Kaldı ki, kışkırtıcılar dün kimler idi ise bugün de onlardır.

Evet, açık faşizmin sorumlularından hesap sorulmadıkça bu ülkede en ilkel demokrasiden söz edilemiyeceği açıktır. Ama yalnız o kadar değil. Bu durum sürdükçe Türkiye ABD uyduluğu, siyonizm destekçiliği durumundan bir milim bile ayrılamaz. Bu yoldaki her girişim faşist cephenin baskı örgütleri tarafından provakasyonlarla engellenmeye mahkumdur. Tıpkı FKÖ'ye karşı son MİT — Siyonist tertibinde olduğu gibi.

THKO'nun Gerçek Çizgisi

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının «mirascısı» olduğunu söyleyen, ancak o «mirası» temel ideolojik yörüngesinden uzaklaştırarak Pekinci siyasete oturtanlar son yazılarımızdan rahatsız olmaya başlamışlardır. Onlar, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının Amerikan emperyalizmine karşı mücadele ile dolu hayatlarından, bugünkü Amerikan emperyalizmini kitlelere unutturmaya çalışan çizgileri lehine yararlanmaya kalkışmalarına, kimsenin ses çıkarmıyacağını zannetmek aymazlığı içindedirler. Oysa tüm devrimci hareketin Amerikan emperyalizmine karşı mücadele azmine, sınıf düşmanı ile mücadele azmine örnek göstermeleri gereken Deniz Gezmiş ve arkadaşları, tüm devrimci hareketin malıdır, sadece bir grubun değil. Elbette ki bu, Deniz ve çevresinin her hareketinin doğru olduğu örnek alınması gerektiği anlamına gelmez.

Bu sayıda Ankara THKO davasında yapılan savunmadan bölümler yayınlıyoruz. Amaç, hem Deniz ve arkadaşlarına sahip çıkıp, hem kitaplarını toplatan, hem bu devrim şehitlerinin temel siyasetlerine aykırı olarak, Türkiye devriminin baş düşmanı konusunda hedef şaşırtan bu görüşlerin ne derece «THKO»cu olduğunu göstermektir.

İlk önce bir soruna açıklık getirelim: THKO hareketini yönetenlerle yakın arkadaşlığımız olmasına karşın, uzun yıllar öğrenci gençlik içinde aynı siyasî çizgi etrafında mücadele etmemize karşın, Denizlerin yakalanmasından ancak bir buçuk ay kadar önce yayınlanan bir bildiriyle kurulduğu ilân edilen THKO'ya niçin katılmadık? Daha önce de belirttiğimiz gibi, o dönemde aramızda **«içinde bulunduğumuz aşamada verilmesi gereken mücadele biçimi»** konusunda ciddi ayrılıklar çıkmıştı. Biz o dönemde, verilmesi gereken mücadele biçimini farklı değerlendiriyorduk, kısa bir süre sonra THKO'da yer alacak olan arkadaşlar ile aramızda mücadele yöntemi konusunda görüş birliği kurulamadı. Ayrılık yalnızca bu konudaydı. Siyasî çizgimiz birdi: Millî Demokratik Devrim. Biz, aktif grup hareketlerini reddetmemekle birlikte, kitle hareketlerine ağırlık verilmesinin gereğine, düşmanın küçümsenmemesine, devrimci güçlerin büyük bir potansiyel taşımakla birlikte, örgütsüzlükten gelen göreli güçsüzlüğümüze, düşmanın taktiklerinin çeşitliliğine dikkati çekiyorduk. **Onlar doğru bildikleri yolda mücadeleye atıldılar, biz doğru bildiğimiz yolda mücadeleyi sürdürdük.** Sosyal pratik ve harekete katılanların hemen hepsinin yaptıkları özeleştiriler, bizim o tarihi anda THKO hareketine katılmamak konusunda doğru karar verdiğimizin kanıtlarıdır.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının Amerikan emperyalizmi ile mücadele azmini güçlendirmeye yönelen davranışları, mücadeleleri ve fikirleri en geniş şekli ile savunmalarında yer almaktadır. Bu savunmanın her satırı bugün hem Deniz ve arkadaşlarına sahip çıkıp hem onların fikirlerini reddedenleri iyot gibi açığa çıkartan temel görüşlerle doludur. Ve bu arkadaşların Amerikan emperyalizmine karşı mücadele ile geçen yaşantıları Amerikan emperyalizmine karşı mücadeleyi güçlendirmeye yönelen son sözleri ile noktalanmıştır. Bugün hem THKO'cu geçinip hem bu arkadaşların fikirlerini reddeden ve sadece kararlılıklarını, cesaretlerini, militan tavırlarını örnek alan arkadaşların : «Siz onların fikirlerine katılmıyorsunuz hatta onları tıpkı oportünistler gibi maceracılıkla suçluyorsunuz, o halde bu arkadaşlara sahiplenir görünmeniz sadece parsa toplamak içindi» ithamı karşısında verecekleri cecap yoktur. Çünkü Deniz ve arkadaşları baştan beri Amerikan emperyalizmine ve onların işbirlikçilerine karşı birleşebilir tüm millici güçleri ortak bir cephede toplayarak mücadele etmek siyasetini benimsemişlerdir. Başka amaçları olmamıştır. Onlar THKO ortak savunmasında, daha evvel yazdıkları yazılarda ve konuşmalarında kitlelere ABD emperyalistlerinin dışında, «sosyal-emperyalistler» gibi bir hedef asla göstermemişlerdir.

Ortak savunmada özetle şu görüşler yer almaktadır: **«Ulusumuz, Amerikan emperyalizminin sömürüsü altındadır.» «Amerikan emperyalizmi, sadece ulusumuzu değil, dünya uluslarının çoğunu ezmekte ve sömürüsünü sürdürmektedir.»**

«Amerika, Ulusal Bağımsızlık Savaşlarına daha başlangıçtan itibaren karşı koymayı, çıkarlarının ve dünya görüşünün bir gereği olarak kabul ediyordu. Amerikan emperyalizmi, Ulusal Bağımsızlık Savaşlarından azrailden korkar gibi korkmaktadır. Ve onlar için fakir Vietnam halkı, nükleer silâhlara sahip Sovyetler Birliğinden daha büyük bir tehlikedir.

«Amerikan emperyalizmi, ekonomik gücüne ve kendi kendisine yüklediği göreve dayanarak, kendini dünyanın her yerinde müdahale etmeye yetkili görmektedir.»

THKO sanıklarının, ortak savunmasında «Amerikan Emperyalizmi ve Türkiye» başlıklı bölümünde şu görüşlere yer verilmektedir:

«Türkiye'de bugün, acil, temel ve halledilmesi zorunlu ve önemli mesele, Amerikan emperyalizmi meselesidir.

Yurdumuzun kalkınması, Dünya devletleri arasında en geri sırada oluşumuz ve bugün mahkemede sanık sandalyesinde bulunuşumuz bu yüzdendir. Bilmeyenler menfaatleri gereği bilmek istemeyenler veya Türkiye'de Amerikan emperyalizmi yoktur diyenler iyi dinlesinler. Bu tarihi savunmada söyleyeceğimiz birkaç söz kulaklarına küpe olsun. Mevkiler, kürsüler, menfaatler ve başkalarına yaranmalar, bilimi ve gerçekleri engellemeye, doğruları susturmaya yeterli değildir. İnsanlık tarihi, nice yıkılmaz sanılan tahtları yerle bir etmiştir. Gerçeğin ve o uğurda verilen kutsal kavgaların yıkamıyacağı, ezemiyeceği ve alt edemiyeceği hiçbir şey tasavvur edilemez. Bizler dışarda hayatımızı ortaya koyarak, hiçbir menfaat gözetmeden, gözümüzü kırpmadan nasıl mücadele ettiysek, bu savunmamızda da görevimizi yapacak ve bilmek istemeyenlere, hesabına gelmeyenlere belgelerle Amerikan emperyalizminin varlığını isbatlıyacağız. Buna rağmen belli zümre ve kişiler, bildiklerini yine yapmaya devam edeceklerdir. Bunu da çok iyi biliyor ve haykırıyoruz. Bizler ölsekte kalsak da bu kavga devam edecektir. İki kere ikinin dört olduğuna nasıl inanıyorsak, Amerikan emperyalizmi ve uşaklarının alt edileceğine de öyle inanıyoruz. Türkiye halkı bu kavgadan alnı açık ve muzaffer çıkacaktır.»

Savunmada hareketin stratejisi şöyle saptanmaktadır: «Ulusal varlığımızı yok etmek isteyen emperyalizm ve yerli ortaklarına karşı, millici ve devrimci sınıfların takip etmeleri gereken **MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM** Stratejisi, hareketimizin çizgisidir.»

«Bunun içindir ki, bizler; Türkiye toplumunun tarihi geçmişinde sağlam olan ulusal ve devrimci olan ne varsa onun mirascısıyız.»

Ve bizler, emperyalizmin yerli işbirlikçilerinin ve onların itifak kurduğu çağ dışı, bilim dışı kurumların tasfiyesinin ancak, tüm yurtsever sınıf ve tabakaların ortak devrim stratejisi olan «Milli demokratik Devrimle» olabileceğine inanıyoruz. Yurdumuzun bu noktaya, çok güç ve zor şartlar altında ulaşabileceğinin bilincindeyiz.»

Yukarıya aldığımız sözler (daha geniş şekilde THKO davası kitabında vardır) ve Deniz ve arkadaşlarının Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçilerine yönelen son sözleri açıktır.

THKO'cu geçinenlerin yapması gereken tek dürüst hareket, devrimci saflarda kafa bulandırmadan, canları pahasına kitleler üzerinde etkinlik kazanan devrimci hareketin bu şehitlerinin görüşlerini «geliştirmek» den vazgeçmek, «bizim siyasetemiz budur» deyip kendi görüşlerini açıklamaktır.

Bizim bugünkü çabamız : emperyalizm ve faşizmi bilimsel terminolojisindeki anlamıyla kavratmak, kitlelere doğru hedefler göstermektir. THKO olayı kitleleri bugün de etkileyen bir olaydır. Ve pek çok genç bu etki altında Deniz ve arkadaşlarının da bugünkü THKO'cuların görüşünde olduklarını sanarak bu yeni «liderlerin» her yürüyüş ve mitingde devrim şehitlerinin resimlerini başları üzerinde taşıtmalarına aldanarak, onların yeni çizgisinin ardından gitmektedirler. Burada proleter devrimci çizgimizi benimseyenlere bir görev düşmektedir: Arkadaşları uyarmak.

«Anti - Oligarşik» Devrim Nedir?

Millî Demokratik Devrim terimini reddeden yada kullanamayan, önümüzdeki adım olarak sosyalist devrim de önermeyen, bu yüzden millî demokratik devrim terimi yerine üç aşağı beş yukarı aynı anlama gelecek zorlama terimler kullanmaya çalışan çeşitli grup ya da örgütler var.

Bunlardan bir tanesi özetle şöyle diyor: Millî Demokratik devrim, devrim öncesinin Çin'i gibi yarı-sömürge yarı feodâl ülkeler için geçerlidir. Millî demokratik devrimde işçi sınıfının ideolojik öncülüğü esastır. Temel alan kırlardır. Temel güç yoksul köylülüktür. Temel eylem biçimi halk savaşıdır. Şehirler kırlardan kuşatılır.

Fakat Türkiye, devrim öncesinin yarı-sömürge, yarı-feodâl Çin'i değildir. Ondan çok farklı bir yapıya sahiptir. Emperyalizmin üçüncü buhran döneminde, emperyalizm tarafından yönlendirilen kapitalizm gelişerek egemen üretim biçimi haline gelmiş, yine emperyalizm tarafından yönlendirilen işbirlikçi burjuvazi gelişerek «tepeden inme» tekelci burjuvazi durumuna yükselmiştir. (1) Dolayısı ile Oligarşinin temel unsurunu, belirleyici gücünü tekelci burjuvazi oluşturmaktadır. Kısacası, bu yapısı ve özellikleriyle ülkemiz, devrim öncesi Çin'inden çok farklıdır. O hâlde bizim toplumumuz için Milli Demokratik Devrim geçerli olamaz. Bizim önümüzdeki devrimci adım anti-emperyalist anti-oligarşik devrimdir. Bu devrimde işçi sınıfının ideolojik öncülüğü esastır. Temel eylem biçimi halk savaşıdır. Devrim, kırlardan şehirlerin kuşatılması biçiminde gelişecektir.

Feodalizm, kapitalizmin «gelişimine uygun olarak tasfiye edilmiştir». Bazı feodâl kalıntılar olmakla ve «tekelci burjuvazi çeşitli konulardan bunlarla ittifaka gitmekle» birlikte önemli bir güç teşkil etmezler. Esas olarak üst yapıda ideolojisini muhafaza etmeye çalışırlar. (2)

Budur, bu konuda, özet olarak söyledikleri. Mahir Çayan arkadaşın görüşlerini savunan kesimin anlayışıdır bu. Çayan'ın aynı konuda ne dediğine geçmeden, bir şeye dikkatleri çekelim. Görüyoruz ki, bizim için geçerli olmadığı söylenen millî demokratik devrimde de, geçerli olduğu iddia edilen anti-emperyalist anti-oligarşik devrimde de öncülük konusu, temel güç, temel savaş alanları, temel eylem biçimi v.b. hep aynıdır. Ortada iki ayrı toplumun ve iki farklı yapının gerektirdiği birbirinden farklı ayrı iki strateji yoktur. Her ikisinde de söz konusu olan tek ve aynı devrim stratejidir. Peki, nerede kaldı, Türkiye'nin devrim öncesi Çin'inden farklı yapıya sahip olduğu iddiası? Söz konusu olan aynı stratejiye başka başka adlar vermektir. İki farklı yapının getirdiği ayrılık yalnızca adlandırmadadır.

Mahir ÇAYAN arkadaşın görüşlerini savunanların, milli demokratik devrim terimini kesinlikle bir yana attıkları, ve geçersiz saydıkları zaman, düştükleri bu durum, kolay kolay açıklanamaz.

Bu arkadaşlar, durumun farkında değilseler de, Mahir Çayan farkındadır: «(Anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim kavramı kavram olarak milli demokratik devrimden pek farklı değildir, diyor Çayan. Ancak geniş bir muhtevayı ve niteliği belirtmektedir. Emperyalizmin III. bunalım döneminin emperyalist işgal biçimi (ni) belirtmesi açısından bu kavram daha tutarlıdır. Millî Demokratik Devrim kavramı, genellikle, emperyalizmin eski istismar metodlarının temel olduğu dönemi karekterize etmektedir)» (Bütün yazılar S. 371-372)

Görüleceği gibi Çayan, milli demokratik devrim kavramını elinin tersiyle bir yana itmemektedir. Çünkü, onda da, Çin'de olduğu gibi, işçi sınıfının ideolojik önderliği esastır; temel güç köylülüktür, temel alan kırlardır, temel eylem biçimi halk savaşıdır; ve devrim kırlardan şehirlere doğru bir rota izleyecektir. Besbelli ki stratejiler aynıdır. Bunun farkında olan Çayan, bir parentez açarak da olsa, milli demokratik devrimle ilgili notu düşmek zorunluluğunu duymuştur.

Oysa, ikisini kavram olarak pek farklı bulmadığı halde, Mahir arkadaşın bu noktada yaptığı karşılaştırma, sağlıklı bir karşılaştırma değildir. Çünkü bir devrimin anti-emperyalist ve anti-oligarşik olduğunu söylemek, devrimin stratejik hedeflerini (hedef aldığı sınıfsal güçleri) göstermektir. O devrimin niteliğini (sosyalist midir, demokratik midir, milli midir) belirtmek değildir. Nitekim, kendisi de, «Stratejik hedefimiz Anti-Emperyalist Anti-Oligarşik devrimdir» demekle yetiniyor. Yani «kime karşı devrim?» sorusunu cevaplandırıyor ama «hangi devrim?» sorusunu cevaplandırmıyor. (s. 371)

Tıpkı bizim, Milli demokratik devrimi, anti-emperyalist ve anti-feodal devrim olarak nitelendirdiğimiz gibi (3)

İşte, anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim'i, kavram olarak yukarıdaki anti-emperyalist ve anti-feodâl devrimle kıyaslamak, eğer aralarında pek fark olmadığı söylenecekse, bunu bu kıyaslamadan sonra söylemek gerekirdi. Böyle bir karşılaştırma sağlıklıdır. Çünkü Milli Demokratik Devrim, emperyalizme karşı olduğu için MİLLİDİR; feodalizme karşı olduğu için **DEMOKRATİKTİR.**

Peki emperyalizme ve oligarşiye karşı olan, bunları hedef alan devrimin niteliği nedir? Anti-emperyalist olduğu için, besbelli ki MİLLİ Devrimdir. Anti-oligarşik olduğu için bu devrimi nasıl nitelendireceğiz? Burada işin içine, feodal ilişkilere verilecek önem girmektedir.

Gerek Mahir arkadaşta, gerekse bu gün onun görüşlerini savunanlarda, egemen anlayış, feodâl ilişkilerin geniş ölçüde tasfiye olduğu, etkinliğini yitirdiğidir. D.G. Dergisinden yukarıya aldığımız satırlar bunu doğrular. Hatta bu arkadaşlar kraldan fazla kralcıdırlar. Çayan'dan daha fazla küçümsemektedirler, feodal ilişkileri; neredeyse yok saymaktadırlar. Ama yine de oligarşiye egemen sınıflar ittifakı demekte, ancak temel belirleyici gücünün tekelci burjuvazi olduğunu söylemektedirler.

Çayan'ın kendisi olsun, bugün onun görüşlerini savunanlar olsun bu konuda tam bir keşmekeş içindedirler. Feodalizm tasfiye edilmiş midir? Burjuva demokratik devrim tamamlanmışmıdır? Yada bütün bunlar ne ölçüde olmuştur? Artık önümüzdeki devrime demokratik nitelik kazandıracak ölçüde feodal ilişki kalmış mıdır? Kalmamış mıdır? D.G. dergisinden aldığımız satırlara bakarsak demokratik devrim tamamlanmıştır. Çayandan aşağı alacağımız satırlarda ise «yukarıdan aşağıya demokratik devrim» belli ölçülerde gerçekleştirilmiştir. Ancak bu, Çayanla, yandaşları arasında bir çelişki değildir. Çünkü O'nun söylediğini yandaşları, yandaşlarının söylediğini de O, pekâlâ söyleyebilir. Bu anlayış için önemli olan feodâl ilişkilerin şöyle yada böyle tasfiye edilmiş olması ve önümüzdeki mücadelede demokratik devrim görevinin ikincil bir görev sayılmasıdır. Bu da oligarşi terimini, aslına biraz daha uygun bir zemine oturtmak için, yâni tekelci bir burjuva azınlığın üzerine oturtmak için yapılmaktadır. Bildiğimiz gibi iddialarına göre oligarşinin temel dayanağı, belirleyici gücü tekelci burjuvazidir.

Çayan şöyle diyor: «Yeni sömürgeci metodların temelinde, emperyalist tekellerin aç gözlü sömürü politikasına cevap verecek şekilde, sömürge ülkelerde meta pazarının genişletilmesi, yukarıdan aşağıya kapitalizmin bu ülkelerde hakim üretim biçimi olması, merkezi güçlü otoritenin egemen olması sonucunu doğurmuştur. «Yukarıdan aşağıya demokratik devrim» belli ölçülerde gerçekleştirilmiş; üst yapıda feodal ilişkiler genellikle muhafaza edilirken (emeğin feodâl sömürüsü sürdürülüp, feodâl ideolojiler muhafaza edilirken...) alt yapıda kapitalizm egemen unsur haline gelmiştir. (Pazar için üretim)» (S. 331)

Bu satırlar, demokratik devrimin «yukarıdan aşağıya» belli ölçülerde gerçekleştirildiğini anlatmakla birlikte, hangi ölçüde gerçekleştiği hakkında açık bir fikir vermemektedir. Ve yine demokratik devrimin «belli ölçüde gerçekleştirildiğini» söylemekle birlikte, bu satırlar içinde, demokratik devrimin önümüzdeki bir görev olduğuna ilişkin yeterli gerekçe vardır. Çayan, «...üst yapıda feodal ilişkiler genellikle muhafaza edilirken» demekte ve bu sözünü bir parentezle şu şekilde açmaktadır, (emeğin feodâl sömürüsü sürdürülüp, feodâl ideolojiler muhafaza edilirken...»

Burada Çayan'ın emeğin feodâl sömürüsünü üst yapı unsuru saymasını bir kalem sürçmesi olarak değerlendiriyoruz. Bu kadar büyük bir saçmalığı kendisine yaklaştırmıyoruz. Ancak üzerinde durulması gereken nokta M. Çayan'ın, emeğin feodal sömürüsünün hâlâ sürdürüldüğü fikrinde olmasıdır. Bu tamamen ekonomik bir olaydır: alt yapısal bir olgudur. Zaten alt yapı dayanağı olmasa feodâl üst yapı unsurları uzun süre muhafaza edilemez. Örneğin Dedelik, Şeyhlik, Seyitlik gibi hâlâ süren ilişkiler, yalnızca din açısından bakıldığında üst yapı unsurlarıdır. Ama bunları hâlâ yaşatan bir ekonomik alt yapı vardır. Bunlar çok yerde ve bizzat feodâl toprak ağasıdırlar; ya da feodâl toprak ağalarına yaslanmaktadırlar. Ayrıca içine kapalı köy ekonomisi de bu kurumlara elverişli bir ortamdır.

Kısaca, M. Çayan'ın satırlarına bakarak önümüzdeki devrimin bir niteliğinin de demokratik olacağı sonucunu çıkarmak yanlış olmaz. Ve Mahir arkadaşın, milli demokratik devrim kavramıyla anti-emperyalist anti-oligarşik devrim kavramının pek farklı şeyler olmadığını belirtmek zorunluluğunu duyması bu yüzdendir.

Ama yine de Mahir Çayan feodâl ilişkilerin varlığını fazla küçümsemekte, hiç değilse bunu düşündürtecek biçimde, bir iki yuvarlak sözle geçiştirmektedir. Bu da, daha önce söylediğimiz gibi oligarşi kavramını esas olarak tek bir sınıf içinden çıkmış azınlığın üzerine dayandırmak (tekelci burjuvazi) fikrinden doğmaktadır. Dolayısı ile, gerçek bir sanayileşmeye dayanmasa da, yadsınamayacak bir şey olan bağımlı kapitalizmin gelişmesi gereğinden fazla abartılmaktadır. Feodalizmin tasfiyesi, demokratik devrimin gerçekleştirilmesi konusunda neredeyse T.İ.P. oportünizminin, bu konudaki anlayışına varılmaktadır. Fakat bu noktada T.İ.P. kendi açısından daha tutarlıdır. Çünkü sorunu böyle çözümledikten sonra önümüzdeki devrimin sosyalist devrim olduğunu savunmaktadır.

(Devamı 15. Sayfada)

TİP 1961-1971

TİP Büyük Kongresi dolayısıyla ve daha önceleri de basında, özellikle «Yürüyüş» ve «Çark ve Başak» gibi TİP yayın organlarında yazılar çıktı. Bunlarda TİP'in 1961-1971 dönemi anlatılmaktadır. Bu dönem siyasal tarihimizin çok hareketli ve bu bakımdan da büyük önem taşıyan bir dönemdir. TİP'in bu aşamada siyasi yaşamımızda önemli bir yeri vardır. Özellikle ilk yıllarında öyle dönemler oldu ki TİP Türkiye'deki sosyalist birikimin hemen hemen tümünün temsilcisi durumunda gözüktü. Ve bu parti çatısı altında bir sağ kanat-sol kanat ideolojik çatışması yer aldı. O dönemde sağ kanadın sözcüleri durumunda olan bugünkü TİP yöneticileri son yazılarında da yanlışlığı tarihce saptanmış sağ görüşlerinde direnmekte ve Milli Demokratik Devrim stratejisini benimsemiş olan proleter devrimci çizgiye, bu çizgiyi tahrif ederek saldırmaktadırlar. Bu saldırılar karşılıksız bırakılamaz. Biz şimdiye kadar genellikle sustuk. Gene de keskin polemik heveslisi değiliz. Bundan bir buçuk yıl önce geçmişten, özellikle 12 Mart açık faşizminden dersler çıkardıkları umuduyla partileşmiş ya da partileşmemiş tüm sol çevrelere hitabeden tek sosyalist partiyi amaçlayan anti-emperyalist ve anti-faşist bir platform çevresinde birlik ve dayanışma çağrısında bulunduk. Gelişmeler gereken derslerin alınmadığını göstermiştir. Öyle anlaşılıyor ki, bu çağrımız sosyalist tabanda gereken yankıyı yaratacak ve birlik ve dayanışmayı bu taban eninde sonunda gerçekleştirecektir. Elbette ki böyle bir çağrıda bulunmak yanlışları ve tahrifleri çürütmeyi amaçlayan yayınla bağdaşmayan birşey değildir. Biz bu düşüncelerle TİP yayınlarında sosyalist hareketin 1961-1971 dönemi tarihi ile ilgili yanlış değerlendirmeleri çürütmeyi ve genç okur kuşaklarına bu dönemle ilgili doğru bilgiler vermeyi görev sayıyoruz.

İLK KURUCU KADRO

İlk önce, 1961'de kurulmuş olan TİP'in on yıllık tarihçesini özetliyelim: Bilindiği gibi 27 Mayıs 1960 hareketi ile Türkiye toplumu bir sola açılış sürecine girdi. TİP'in 12 sendikacı tarafından 1961'de kurulması bu sola açılışın bir belirtisidir. Kuşkusuz TİP kurucuları arasında kendi anlayışlarına göre mevcut burjuva partilerinden bağımsız, sosyalizan bir işçi partisi kurma özleminde olanlar vardı. Ancak 12 kişilik kurucularını aynı iyi niyetleri taşıyan türdeş bir grup saymak yanlış olur. Bunlardan üçünün polis ajanı olduğu sonraları bizzat TİP yöneticileri tarafından açıklanmıştır. TİP kurucuları arasında yalnızca yeni seçim kanununun küçük partilere milletvekili çıkarmada olanak tanıması durumu karşısında bu işe girişinler de vardı. 27 Mayıs'dan sonra kabul edilen yeni seçim kanunu öyle hükümler taşıyordu ki Türkiye düzeyinde iki üç yüz bin oy alan bir küçük partinin liste başlarını işgal eden milletvekili adayları «milli bakiye» denen sistemle parlamentoya gidebiliyorlardı. Oysa aynı milletvekili adayları büyük partilerden birinin aday listesinin sonlarında gösterildikleri takdirde bunların seçilme şansı yoktu. O dönemde ne AP, ne CHP ne de öteki burjuva partileri sendikacılara aday listelerinin başlarında yer vermeye yanaşmıyorlardı. Bu koşullarda milletvekili olma hevesindeki bazı sendikacıların ayrı parti kurmaya girişmeleri doğaldı.

TİP'in ilk genel başkanı ve kurucusu Avni Erakalın'ın parti kurulduktan sonra ve kendisi hala genel başkanlık görevinde iken yapılan ilk parlamento seçimlerinde partisinden ve genel başkanlıktan istifa etme gereğini duymadan Yeni Türkiye Partisi tarafından İstanbul milletvekili adayı gösterilmesi ilginçtir. Daha ilginç olan TİP kurucusu arkadaşlarının Avni Erakalın'ı seçimden sonra da parti genel başkanlığı görevinde kalmasını doğal karşılamaları ve bir sosyalist parti liderinin bir burjuva partisi saflarında seçim kampanyasına katılmasını sosyalizm davasına ters düşen bir davranış saymamalarıdır. Avni Erakalın'ın sonraları sendikacı olarak ABD'ye yaptığı gezilerden birinde bir Amerikalı ile evlendiği ve orada yerleştiği duyuldu. Bunlar

TİP kurucularının sosyalist bilinç düzeyinin bir hayli düşük olduğunu gösterir.

AMERİKANCI SENDİKACILIK NASIL TEZGAHLANDI

TİP kurucularının tümü sendika yöneticiliğinden gelme kimselerdi dedik. Bunların kişiliklerini doğru değerlendirebilmek için Türkiye'de İkinci Dünya Savaşından sonra sendikacılığın nasıl geliştiğini bilmek gerekir. 1946 yılında Şefik Hüsnü Değmer'in başkanlığında Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisinin kurulmasından hemen sonra bu parti kadrosundan sosyalistler işçi sınıfının mesleki örgütlenmesi işine giriştiler. Bunda büyük başarı gösterdiler. Çeşitli iş kollarında yerden mantar biter gibi sendikalar kuruldu. Egemen çevreler böyle bir gelişme karşısında korktular. Emperyalist akıl hocalarının da kışkırtmasıyla bu işçi sınıf hareketini faşist yöntemlerle bastırdılar. TSEKP kapatıldı. Ferit Kalmuk'un önderliğindeki İşçi Sendikalar Birliği de aynı akibete uğratıldı. Bu sosyalistler zindanlara atıldılar. Böylelikle bu gerçekten özgür sendikalaşma hareketi ezildi. Ancak egemen çevreler işçi sınıfının eskiden olduğu gibi tüm örgütsüz bir durumda tutmanın artık olanaksız olduğunu anlatmakta gecikmediler. Bir süre sonra Amerikalı sendika uzmanlarının denetiminde Türk-İş kuruldu. Bu yabancı uzmanlar Türkiye'de Amerikancı sarı sendikacılığı geliştirdiler. Brown gibi Lovestone gibi önde gelen Amerikan işçi danışmanlarının sonradan CİA ajanı casuslar oldukları bizzat Amerikan burjuva basını tarafından açıklandı. Bunların ellerinde geniş olanaklar vardı. «Hür» sendikalararası dayanışma adına önemli para yardımlarında bulunabiliyorlardı. Seçme sendikacıları beyinleri yıkanmak üzere ABD'ye eğitim görmeye gönderebiliyorlardı. Yüzlerce Türk sendikacı bu yoldan yeni dünya gezilerine gönderildi.

1950'ler Türkiyesi işbirlikçi kapitalistlerin ve toprak ağalarının pervasız at oynattıkları bir alandı. İktidardaki DP ülkeyi ABD emperyalizmine peşkeş çekmekteydi. İç politikada da halk düşmanı bir yol izlediler. Proleter devrimci sol ağır baskı altında idi. Bu dönemde CHP, ana muhalefet partisi olarak, iç ve dış politikanın temel sorunlarında iktidardaki Bayarlarla, Menderes'lerle uzun boylu görüş ayrılığı durumunda değildi. Seyfi Demirsoy'ların, Halil Tunç'ların yönetiminde Amerikancı sarı sendikacılık bu koşullarda varlığını sürdürdü. Sendika toplantılarında sömürücü patronlar sınıfına karşı pek söz söyletilmezdi. Bunlar çok kez Komünizmi lanetleme toplantıları haline sokulabilmiştir. TİP kurucusu sendikacıların sosyalizme en yakın olanları bile, böyle bir ortamda, çeşitli sendikalarda yönetimde kalabilmek için gerekli tavizlerde bulunmuş olan kimselerdir.

Bütün bu ters koşullara karşın gene de Türkiye'de sendika yöneticiler kadrosu içinden sosyalizme eğilimli bir grubun ortaya çıkışını, tezgahlanmş olan Amerikanc sarı sendikacılığın bağrından kendi karşıtını çıkarmak zorunda kalmış olması biçiminde açıklamak gerekir. Her şeye karşın Türkiye işçi sınıfının devrimci sınıf niteliği dışa vurmuş ve ilkten TİP'in sonrada DİSK'in kurulmasında etken olmuştur.

TİP kurucuları baştan Türkiye'de devrimci işçi hareketinin geçmişinden tüm bağımsız kalmayı gerekli görüyorlardı. Zaten içlerinden hiç biri kırk yıllık sosyalist hareketle yakından, uzaktan bağ kurmuş değillerdi. Sosyalist gelenekten kopuk kalmakla daha geniş bir güvenlik içinde rahatça partiyi örgütleyebileceklerini bir tabana oturtabileceklerini umuyorlardı. Hesaplarının yanlış olduğunu kısa zamanda anladılar. Tarihsel kökene dayanmayan bir sosyalist partinin havada kalacağı, gelişemiyeceği açıktı. Bunun üzerine sosyalist aydınlar arasında dayanak aradılar. İllegal hareketin adamlarına yaklaşmaları tehlikeliydi. Bundan dikkatle kaçındılar. Zaten böylelerinin hemen hemen tümü ünlü TCK 141. maddeden hüküm giymiş kimselerdi ve sabıkalı olarak parti faaliyetine resmen katılmaları olanağı yoktu. Geçmişte illegal hareketin içinde yer almamakla birlikte sosyalist diye tanınmış ve hareketin onayladığı bazı legal yayın faaliyetlerinde bulunmuş aydınlar vardı. Mehmet Ali Aybar ve Behice Boran bu nitelikte aydınlardı. Onlara başvurdular. 1962 yılında Aybar kurucular tarafından TİP Genel Başkanlığına getirildi. Bu, olumlu bir gelişme idi. Böylelikle TİP, milletvekili olma sevdasında bazı sendika liderlerinin kurmuş olduğu, yeni seçim kanununun ürünü bir örgüt olmaktan çıkıyor, geçmişteki sosyalist mücadele ile dolaylı yoldan da olsa bir bağ kuruyordu. Hemen hemen tüm Türkiye solu TİP yönetimindeki bu değişikliği olumlu karşıladı. 1962-1956 döneminde Türkiye sosyalistleri birlik halinde TİP'i desteklediler. Biz hayale kapılmıyorduk. Yeni TİP yönetiminin sosyalistler olarak yeteneklerinin sınırlarını doğru değerlendiriyorduk. Ancak o günlerin çok sınırlı demok-

ratik özgürlükler ortamında bizce TİP yönetimine gelebilecek daha yetenekli bir kadro yoktu. Tek parti döneminde, onu izleyen sola kapalı sağa alabildiğine açık filipin demokrasiciliği döneminde başını bela taşından koruyabilmiş olan, dolayısıyla 141. madde sabıkalısı durumuna düşmemiş bulunan deneyli sosyalist kadrolar pek azdı. TİP kurucuları Aybar'ı parti Genel Başkanlığına çağırmadan önce aralarında yaptıkları tartışmalarda başkanlığa aday olarak gösterilen eski DP'li Esat Çağa gibi, Orhan Arsal gibi hatta sağcı Profesör Orhan Tuna gibi isimler üzerinde durmuşlardı. Aybar bunlarla kıyaslanmayacak çapta bir kişi idi. O olsun, Behice Boran olsun geçmişte daha çok yayın alanında verilen anti-emperyalist ve anti-faşist mücadelede sosyalist çevrelerle saf birliği durumunda olmuşlardı.

1965'e KADARKİ DÖNEM

Denebilir ki, TİP yönetimi 1965 seçimlerine kadar genel olarak doğru bir çizgi izlemiştir. Bu tesbiti yapmak elbette ki TİP sözcülerinin demeç ve yazılarında ülke sorunlarının tahlili ve bunlara getirilen çözümler konusunda yüksek bir teorik düzeyi kanıtlayan şeyler söylediklerini ya da yazdıklarını iddia etmek değildir. Ancak, genel olarak ulusal ve demokratik bir çizgi izlendi ABD emperyalizmine karşı, NATO'ya karşı bir tutum benimsendi ve genellikle işbirlikçi sermayenin baş temsilcisi durumunda olan DP mirascısı AP hedef alınarak siyasi mücadele sürdürüldü. TİP'in yeni programı da avukat ya da plancı kaleminden çıkma bir çok gereksiz tekrarlar uzatmalar içermekle birlikte genel niteliği ile bağımsızlık ve demokrasiyi amaçlayan yani milli demokratik nitelik taşıyan bir programdı. Program ılımlı, hatta ürkek bir dil ile kaleme alınmıştı. Programda sosyalist sözcüğü ağza alınmamıştı. Sonraları, ılımlı ulusal demokratik istemler içeren ve sosyalizmden söz etmeyen bu programın sosyalist bir program olduğu iddia eddilmesi ilginçtir. Biz, hiçbir zaman TİP yönetimini programından ötürü eleştirmedik. Programın aşırı ılımlılığını bile yönetici kadronun nite liklerini göz önünde tutarak anlayışla karşıladık. Bizim eleştirdiğimiz şey, TİP yöneticileri nin sosyalist hareketin tarihine, bu tarihin temsilcisi durumunda olan kadroya karşı sonunda düşmanlığa kadar varmış olan tutumlarıydı.

Legal bir parti içinde sosyalist eylem olanakları, sosyalistlerin bir kesimine tanındığı bir kesimine ise (141. sabıkalıları) tanınmadığı bir ortamda, legal partide yer alan sosyalistlere düşen görev nedir? Elbette ki, egemen sömürücü çevrelerin kasıtlı olarak koymuş olduğu bu sınırlamayı uygulamada mümkün olduğu kadar çaresiz kılmak, tüm sosyalistlerin mücadeleye katkıda bulunmalarının yollarını araştırmak, bu amaçla iki kesim arasında diyaloğun sürmesini ve bu diyalogdan tüm hareket için güçlendirici sonuçlar elde edilmesini sağlamak. Bu sosyalist bir örgüt için tarihsel geçmişe dayanmanın önemini kavramakla olur, egemen çevrelerden gelen çeşitli biçimlere bürünmüş bölücü telkinlere, kışkırtmalara pabuç bırakmamakla olur. TİP yöneticileri bunu yapamadılar. Tüm sosyalistlerin katkısı ile elde edilmiş ilk başarıları kendi kerametlerinin ürünü sandılar. Bu başarılar başlarını döndürdü. Ve fiilen tarihsel geçmişe sırt çevirdiler. Öyle bir an geldi ki, 141 sabıkalısı kadro ile en ilkel arkadaşlık ilişkilerini sürdüren TİP üyeleri tecrit edildi ve bunlara karşı bir tasfiye hareketine girişildi. Bu tutum ve davranış sosyalist haraketi bölmekten başka bir sonuç veremezdi. Bugün solun bölünmüşlüğünden sık sık söz ediliyor. Bilinmelidir ki, solu 1960'larda ilk bölme hareketi TİP yönetiminden gelmiştir. Ve bu hareket sürdürülürken anti-komünizme kadar varan tutumlara girilmiştir.

KENDİLERİNİ UYARDIK

BAĞIMSIZ TÜRKİYE'nin önümüzdeki sayılarında Mihri Belli arkadaşın 1967 Ağustosunda Mehmet Ali Aybar ile Behice Boran'a çekmiş olduğu ihtarnamenin tam metnini sunacağız. Bu ihtarnamede TİP yönetiminin bu anti-komünizm silahından nasıl yararlandığı açıklanmaktadır. Onun için burada bu konuyu ayrıntılı olarak ele almanın gereği yok. TİP yöneticileri özetle 141. madde sabıkalısı «Eski Tüfeklere» karşı vehimden, kendilerine güvensizlikten gelen bazı yakıştırmalarda bulunuyorlardı. Bunlara göre, «Eski Tüfekler» parti yönetimini ele geçirmek için bir komplo hazırlamaktaydılar. Bunu başarırlarsa «TİP'i enternasyolale bağlayacaklar», partiyi maceralara sürükleyerek kapatılmasına sebep olacaklardır. Bunlar ihtilalcidirler, hatta bunların 21 Mayıscılarla bile ilişkileri olmuştur. Bu gizli komployu hazırlayan örgütün adı da gizli TKP'den gayrisi değildir.

Bu düpedüz iktidarın baskı kuvvetlerine dolaylı yoldan komünist ihbar etmekti. Burada bir olayı hatırlatmanın gereği var: 1967 yılında İstanbul'da TÖS Salonunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Açık oturuma katılanlar Mihri Belli, Behice Boran ve yazar İlhan Selçuk'tur. Konuşmacılar sırası ile görüşlerini dile getirdiler. Tartışma sırasında bir ara Behice Boran öteki konuşmacıları kasdederek «Onlar devrimle silahlı ihtilali kasdediyorlar. Biz buna karşıyız. TİP demokratik yoldan iktidara gelecek ve sosyalizmi kuracaktır.» anlamında sözler sarfetti. En gerici burjuva basını bu sözlere dayanarak Belli ve Selçuk'a karşı saldırıya geçti. Bir sağcı dergi büyük puntolarla kapağına «Savcılar Neredesiniz?» diye yazarak baskı kuvvetlerini müdahaleye çağırdı. İnönü'nün damadı Metin Toker bir biri ardından aynı nitelikte üç yazı yazdı. Sonunda savcılar gerçekten harekete geçtiler. Belli, Belli'nin konuşmasını Türk Solu'nda yayınlamış olan Vahap Erdoğdu ve İlhan Selçuk aleyhine 142. maddeden Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı. Ve bu davada Behice Boran savcının gösterdiği kamu tanığı olarak dinlendi. Yani Türkiye'de Devrim Stratejisi konulu bir açık oturumda yasalara aykırı söz etmemeye dikkat ederek konuşan ve Milli Demokratik Devrim stratejisini savunan bir sosyalist, kurulu düzeni savunmakla yükümlü, sosyalizme karşı bir burjuva mahkemesi önünde yargılanıyordu ve savcılık makamı bu sanığı mahkum ettirmek için bir sosyalist parti liderini mahkeme önünde kamu tanığı olarak dinletiyordu. Olay bu idi. Behice Boran'ın mahkemede ifadeinis değiştirip sanıklar aleyhine konuşmama çabası göstermiş olması olayın niteliğini değiştirmez. Egemen çevreler her şeye karşın sosyalist olma iddiasında bulunan bir parti liderini bu duruma düşürebildiklerinden ötürü herhalde çok sevinçli idiler. İşte TİP yönetiminin anti-komünizm silahından medet ummaşı bu yönetimi böyle durumlara sürüklemiştir. 1965 seçimlerine kadar TİP düzenlediği mitinglerde büyük kalabalıkları toplayabiliyordu. Bu partinin meclisteki 15 milletvekili gerçek gücünün ölçüsü sayılamazdı. TİP hemen hemen tüm sol muhalefeti temsil eder durumdaydı. TİP'in bu başarısı CHP gibi bir merkez partisini de etkilemiş ve bu parti içinde «Ortanın Solu» denen akım egemen olmuştu. Nasıl oldu da TİP gücünün doruğuna erişmesi gereken bir dönemde tam ters doğrultuda bir gelişme içine girerek Türkiye solu içinde etkinliği önemsenmeyecek parlamentarist, oportünist bir fraksiyon durumuna düşebildi? Nasıl oldu da TİP «Bizim Radyo» gibi bazı dış çevrelerin dıştan kuvvet şıringalarına karşın bir kaç yıl içinde Anadolu'da hemen hemen tüm etkinliğini yitirdi ve büyük kentlerde de tabanın iktisadi istemlerini temsil etmekle birlikte aynı tabana siyasal yön vermek olanağından yoksun bazı sendika liderlerinin yarı gönüllü desteği ile varlığını sürdürebilen bir örgüt durumuna düştü?

Bu soruların doğru cevabını ararken TİP yönetiminin sistemli biçimde sosyalist hareketin tarihsel kökeninden kopma politikasını, bu yönetimin anti-komünizm silahından yararlanma durumuna düşmüş olmasını göz önünde bulundurmak zorunludur.

DÜZELTİLMEYEN ÖNEMLİ HATALAR

Ama TİP' yönetiminin hataları bunlardan ibaret değildir. Bu yönetim, özellikle parlamentoya girdikten sonra şaşılacak bir aymazlık içinde tarihsel koşulların emrettiği stratejinin tam tersi bir yol izlemeye koyulmuştur. Sendikacılar tarafından kurulmuş olmasına karşın, yönetiminde sendika liderlerinin yer almasına karşın TİP'in 1965 seçimlerinde aldığı oylar genellikle işçi oyları değildi. Bu oylar bilinçlenmiş kırsal bölgeler köylülerinden ve kent aydın çevrelerinden geliyordu. İşçilerin büyük kesimi hala bürokrasiye karşı şartlandırılmış durumdaydılar, ve oylarını çoğunlukla anti-bürokratik bir propaganda sürdüren DP'nin mirascısı olarak bildikleri AP'ye veriyorlardı. Bu durumda TİP AP'nin değil CHP'nin oylarına ortak olmakta bu partiye zarar vermekteydi. Bu koşullar TİP yönetimini CHP'yi baş rakip saymaya yöneltti. Ve 1965'den sonra TİP propagandası işbirlikçi sermayenin baş temsilcisi durumunda bulunan ve tek parti olarak iktidarı elinde bulunduran AP'den çok içinde önemli küçük, burjuva dönüşümcü unsurlar taşıyan CHP'yi hedef alıyordu. Oysa bugün olduğu gibi o dönemde de doğru strateji başta ABD olmak üzere emperyalizmin işbirlikçisi güçler ve bunların temsilcisi örgütlere karşı ulusal ve demokratik güçlerin, bu arada CHP'deki sol fraksiyonun da demokratik güçbirliğini sağlamak, bu güçbirliği içinde işçi sınıfının hegemonyasını gerçekleştirmekti. TİP yönetimi bu doğru stratejiye tam ters düşen bir yol izlemiştir.

TİP yönetiminin bu dönemde bir başka hatası sosyalist teoriyi küçümsemesi, hatta bilimsel sosyalizmin temel eserlerinin parti üyelerince okunup incelenmesine sistemli biçimde karşı çıkmasıdır. Oysa bu dönem Türkiye'de ilk de-

fa olarak bilimsel sosyalizmin temel yapıtlarının geniş ölçüde yayınlanabildiği, bu yapıtların kapışıldığı, okunup tartışıldığı dönemdir. Bir sosyalist parti düşünün ki, sosyalist bilimin temel yapıtları bu partinin dışında, hatta bu parti yönetimine karşın çevrilmekte, yayınlanmaktadır. Böyle bir partinin ülkedeki sosyalist potansiyeli temsil etmesi, hele bu potansiyeli seferber edebilmesi düşünülemez.

SORUMLULUK BİR KİŞİYE YÜKLENEMEZ

Bu günkü TİP sözcüleri yukarıya bazılarını sıraladığımız hataların bir kesiminin özellikle bilimsel sosyalist teoriye karşı çıkış, parti kadrolarının eğitimini savsaklayış ve popilizme sürükleniş hatasının sorumluluğunu 1969 sonlarına kadar TİP'in Genel Başkanlığını yapmış olan M. Ali Aybar'a yüklüyorlar. M. Ali Aybar'ın bazı bakımlardan parti içi demokrasiye aykırı tutum ve davranışları olmuş olabilir. Ama TİP tüzüğü gereğince bir kurul yönetimi, kollektif bir yönetim altındadır. Bu kollektif, partinin çizgisini saptamakla yönetimini sürdürmekle yükümlüdür. Aybar 1962'den 1969'a kadar tam yedi yıl TİP liderliği yaptı. Kısa süren son dönem dışında TİP yönetiminde yer alan kadronun Aybar'a karşı bir tavır aldığı, onu bugün yaptıkları gibi eleştirdiği görülmedi. Tam tersine tüm yönetim demeçleriyle davranışlarıyla hataların sorumluluğuna katılmıştır.

TİP'in 4. Büyük Kongresinde Behice Boran Genel Başkanlığa getirildi. Aynı kongrede sosyalist sözcüğü programa katıldı. Ve Kürt sorunu ile ilgili parti görüşü dile getirildi. Bu kongrenin yapıldığı günlerde Ankara'da Proleter Devrimci Kurultay toplanmaktaydı. Bu kurultayın amacı yeni bir siyasi parti kurmaktı. TİP içindeki Milli Demokratik Devrim stratejisini benimseyen sol muhalefet, artık etkinliğini geniş ölçüde yitirmiş bu parti içinde kalarak sosyalist eylemi sürdürmenin yanlış olacağı görüşüne vardı. Ve TİP Büyük Kongresine katılmadı. Kongre arifesinde Doğulu delegeler proleter devrimci hareketin temsilcisi durumunda olan bazı kimselerle bu arada Mihri Belli ile buluştular. Bu delegeler kongre bileşimindeki eğilimleri değerlendirmişler ve hesaplarını yapmışlardı. Bu hesaplara göre proteler devrimcileri 70-80, Doğulular ise yaklaşık olarak 50 delegeye sahiptiler. İki grubun birleşmesi ile Kongrede çoğunluk sağlanabilecekti. Doğulular «Birleşelim ve yönetimi elde edelim» dediler. Oysa proleter devrimcileri ve TİP içindeki sol muhalefet o günün koşullarında TİP'i yeniden diriltme çabalarına girişmektense, yeni bir parti ile emekçi yığınların karşısına çıkmayı yeğ sayıyorlardı. Doğulularla yapılan bu buluşmadan olumlu sonuç çıkmadı. Bunun üzerine Doğulular grubu Kongrede Boran grubunu desteklediler.

Bugün TİP sözcüleri «MDD grubu» diye adlandırdıkları parti içindeki sol muhalefetin hiçbir zaman etkinlik kazanmadığını, parti yönetiminde temsil edilmediklerini yazıyorlar. Oysa TİP içinde Milli Demokratik Devrim stratejisini benimseyen sol muhalefet eğer 4. Büyük Kongre'de güçbirliği yapsalardı, Boran ve çevresi parti içinde çok daha zayıf bir muhalefet grubu olarak kalırlardı. Tüm tasfiyelere karşın 12 Mart arifesinde proleter devrimci grup TİP içinde de en etkin, en güçlü gruptu. TİP yönetiminin güdmüş olduğu Türkiye'nin gerçeklerine ters düşen bilim dışı çizgi onları kendi partileri içinde bir azınlık grubu durumuna düşürmüştü.

Denebilir ki 12 Mart döneminde TİP'in Kürtçülük isnadıyla Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması ve ardından bu parti yöneticilerinin sıkı yönetim mahkemesince ağır hapis cezalarına mahkum edilmesi Boran ve çevresi için siyasi anlamda bir can kurtaran simidi olmuştur.

Gelecek sayıda: TİP'in Strateji ile ilgili görüşleri ele alınacaktır.

TERİMLER, KAVRAMLAR :

Sosyal Emperyalizm Nedir?

Son zamanlarda moda olan bir «sosyal emperyalizm» sözü var. Emperyalizm konusunu işlerken, emperyalizm teriminin çağrışımla akla getirdiği «sosyal emperyalizm»e de değinmek yerinde olur. Büyük ustalarda, marksizmin klâsiklerinde böyle bir toplum, yönetim, ya da üretim tanımlaması yok. O halde nereden çıkıyor bu?

Emperyalizmi kısaca gözden geçirmiştik. Emperyalizmin kapitalizmin en son aşaması olduğunu, bu dönemde sermayenin olağanüstü yoğunlaştığını, dev sanayi ve banka tekellerinin son derecede gelişip birbirleriyle kaynaştıklarını ve bu içiçe geçmiş sanayi sermayesi ile banka sermayesinin malî sermayeyi (finans-kapital) oluşturduğunu, malî sermayeyi elinde tutan malî oligarşinin tüm ekonomiye ve dolayısıyla da tüm toplum yaşamına egemen olduğunu, bu dönemde gelişmiş kapitalist ülkelerde sermaye ihracının büyük önem kazanıp ön plâna geçtiğini görmüştük. Gene, emperyalizmin sömürme yöntemlerini, emperyalizmin I. ve II. paylaşım savaşlarını biliyoruz. Emperyalizmin azgın bir savaş politikasını ve militarizmi alabildiğine körüklediğini de biliyoruz. Emperyalizm ta başından beri yani geçen yüzyılın son çeyreğinden beri sürekli olarak savaş kışkırtıcılığı yapmıştır. ,

Bunun karşısında, I. paylaşım savaşı hazırlıklarının kızıştığı dönemde sosyalistler emperyalist savaşları kınamak için kongreler toplamışlar, halklar arasındaki savaşı canavarlık diye kınamışlardır. «Büyük dolandırıcılar «vatanları» birbirinin elinden kapmak için döğüşmektedirler»... «İşçilerin birbirlerini vurmaları cinayettir» diye bildiriler yayınlamışlardır. Ve Lenin, o sıralarda ve daha sonraları, çeşitli vesilelerle, «vatan savunması» bahanesi ile başka ülkeleri yağma etmek ve başka ulusları köleleştirmek için kendi burjuvazilerine yardım eden II. Enternasyonal'in sözde sosyalist opotünistlerine, sosyalist olmadıklarını belirtmek için «sosyal şovenistler», «sosyal emperyalistler» demiştir.

Emperyalist ülkeler işçi aristokrasisinden söz ederken Lenin şöyle der: «İşçi sınıfının küçük-burjuva «üst tabakası» nın ya da aristokrasisinin (ve bürokrasisinin) ayrıcalıklı durumunu savunmak ve güçlendirmek için, küçük-burjuvazinin oportünist umutları ve buna uygun taktikleri savaş zamanında da sürdürülür. Bugünkü sosyal-emperyalizmin ekonomik temeli budur.» (Dönek Kautsky, B.S. Yayınları, sayfa 46)

Bugün pekin çizgisini savunanlar bir süredir, Sovyetler Birliğinden «Sovyet Sosyal Emperyalizmi» diye söz ediyorlar. Bu adlandırmayı da şu iddiaya dayandırıyorlar: «Sovyetler Birliğinde / işçi sınıfı iktidarı ele geçirdikten ve sosyalist ekonomi sistemini kurduktan, üretim araçlarının özel mülkiyeti, kâr amacı güden meta üretimi ve dolaşımını kaldırdıktan yıllarca sonra / yüksek teknokratlardan ve bürokratlardan oluşmuş seçkin bir tabaka meydana gelmiştir ve bu tabaka SSCB'de kapitalist ilişkileri kurmuştur. SSCB'deki kolhoz mülkiyeti kapitalist mülkiyettir. SSCB'de tekelci devlet kapitalizmi vardır. Dolayısıyla SSCB emperyalist, hem de büyüyen, gelişen bir emperyalist ülkedir. Bu yüzden de en tehlikeli düşmandır». Yani, tüm dünyadaki kapitalizmin can çekişen emperyalizmi çağında sosyalist üretim ilişkileri temelî üzerinde yepyeni bir kapitalizm kurulmuş, Lenin'in tanımlaması ile, «emperyalizm malî sermaye çağı, dev kapitalist tekeller çağı, tekelci kapitalizmin büyüme yoluyla **tekelci devlet kapitalizmi** / abç / haline dönüştüğü çağ...» işçi sınıfı diktatoryası altındaki sosyalist bir ülkede gerçekleşmiştir!.. Tarihsel sürece taban tabana ters düşen bir gelişme! Buna inanacak olursak Sovyetler Birliğinde bir üretim tarzı değişikliği olduğunu kabul etmek gerekir. Sosyalist toplumdan emperyalizme geçilmiştir. Dolayısıyla SSCB'de bir karşı-devrim olmuştur. Sovyetler Birliği gibi koskoca bir ülkede, Lenin'in kurduğu ve Stalin'in bunca yıl yönettiği bir ülkede Kruşçev ve kliğinin hiç sessiz sedasız karşı devrimi gerçekleştirdiğine, iktidardaki işçi sınıfının iktidarı burjuvaziye, hem de kapitalist emperyalist burjuvaziye güle oynaya teslim ettiğine inanmak işçi sınıfına inançsızlıktır.

«Ağaçlara bakıp ormanı görmemek» durumuna düşmeyelim. Bu, metafizik bir tutumdur. Teşhislerimizi doğru yapalım. Sovyetler Birliği elbette ki eleştirilebilir. Sosyalist toplumun da kendine göre sorunları, aşılması ve yenilmesi gereken bir sürü tehlikeleri vardır. Lenin'in kendisi sosyalist toplumun güllük gülistanlık olmayacağını, sosyalist uygulamada da pek çok aksaklıklar olacağını daha başından haber vermiştir. Stalin bürokrasiye ve kırtasiyeciliğe karşı mücadelenin gereğinden her fırsatta söz etmiştir. Lenin'in bu konuda söylediği şudur: «...Sosyalizmin birinci aşaması, henüz tam adaleti ve eşitliği sağlayamaz: Zenginlik farkları, hem de adaletsiz ayırımlar, varlığını sürdürecek. Ne var ki, insanın insanı **sömürmesi** olanaksız hale gelecek. Çünkü, hiç kimse, **üretim araçlarını** özel mülkiyeti altına alamıyacak. (Devlet ve Devrim). Sosyalist toplumda elbette ki sınıf mücadelesi vardır, sosyalizmin nihaî zaferine kadar. Bu mücadelenin şu ya da bu ülkede tam anlamıyla başarıya ulaşamadığı, ya da öngörülmemiş bazı gelişmelerle yeni bir zümrenin yönetimde ve ekonomide etkinlik kazandığı, bu-

TÜSTAV

nunla mücadele etmek gerektiği iddia edilebilir ve mücadele yolları önerilebilir. Tabii gerektiğinde. Bu devrimci bir anlayışla yapıldığında devrimci bir tutumdur.

Sosyalist toplumda «ücret» vardır. Çünkü sosyalist toplum aşamasında üretici güçler, henüz, «herkese ihtiyacına göre» ürün sağlayacak bir üretim düzeyine ulaşmamışlardır. Dolayısıyla maddi zenginliklerin paylaşımında ölçüt ücret olarak kabul edilmiştir. Yani toplumun bireyleri toplumsal üretime olan katkılarına göre, verdikleri emeğe göre toplumsal üretimden pay alırlar. Önemli olan ücretler skalasının komünist topluma yaklıştıkça yataylaşmasını sağlamaktır. Bu iskala dikeyleşmemelidir. Sosyalist toplum geliştikçe, ücretler eşitliğe doğru gitmelidir. Sosyalist toplum aşamasında meta (emtia-metalar) üretimi de vardır, Çin'de de olduğu gibi. Lenin, sosyalist kuruluş aşamasında emtia dolaşımını geliştirmek zorunluğuna işaret ediyordu. Stalin de şöyle diyor: Emtia üretimi kapitalist üretimden daha eskidir. Kölelik düzeninde mevcuttu... Feodal düzende vardı ve ona hizmet ediyordu, kapitalist üretimin gelişinin bazı şartlarını hazırlamakla beraber kapitalizme varmadı... Bizim emtia üretimimiz gelişigüzel bir emtia üretimi değildir, kapitalisti bulunmayan, esasta (devlet, kolhoz, kooperatifler) gibi ortak sosyalist üreticilerin malı olan metalarla ilgilenen ve etki alanı kişisel tüketim maddeleri ile sınırlı bulunan, şüphesiz hiç bir şekilde kapitalist bir üretime dönüşmeyecek olan ve kendi «para ekonomisi» ile birlikte sosyalist üretimin gelişmesine ve pekleşmesine yardımcı olmak için kurulan bir emtia üretimidir.» (Stalin Son Yazılar 1950-1953, Sol Yayınları S. 106, 107, 108). Ama SSCB'de ücretli iş alınır satılır meta olmaktan çıkmıştır. Gündelikçilik ve sömürü kaldırılmıştır. Bir sistemde uygulamadan gelen aksaklıklarla, hatta gerilemelerle, başarısızlıklarla üretim araçları mülkiyetinde ifadesini bulan toplum biçimi değişikliğini birbirine karıştırmamalıdır. Önemli olan üretim araçları mülkiyetidir.

Üretim araçlarına işçi sınıfı olarak sahip olunca «artı-değer» «artı-emek» ve «gerekli-emek» kavramları anlamını yitirir. İşçinin kendi gereksinimlerinin karşılığını ürettikten sonraki emeğine artı-emek dendiğine göre, Sovyetler Birliği'nde de artı-emek üretildiği iddiası ileri sürülmüştür. Ancak işçi sınıfı iktidarda olunca ve artı-emeğin ürettiği maddi değerler, üretimi genişletmek, eğitimi geliştirmek, halk sağlığını korumak, ulusal savunmayı örgütlemek vb. gibi gene işçi sınıfının **kendi** ihtiyacı olan harcamalara gittiğine göre bu ihtiyaçlar karşılığına da gerekli-emek demek gerekir, çünkü bunlar da kişisel ihtiyaçlar kadar gerekli ihtiyaçlardır.

Sözü fazla uzatmadan bakalım şimdi Sovyetler Birliğinde Leninist emperyalizm tanımlamasına uyan nedir? Bir takım zorlamalarla tekelci devlet kapitalizmi yakıştırması leninist tanımlamaya uymaz. Tekelci devlet kapitalizmi, devletin oluşturduğu koskoca bir tekel değil, devletin, kesin olarak, dev kapitalist tekellerin emrine girmesidir. Sovyetler'de böyle bir durum yoktur.

Sermaye ihracı konusuna gelince: SSCB'nin başka ülkelere krediler verdiği, sanayi ve diğer altyapı tesisleri kurulmasında teknolojik yardımda bulunduğu bir gerçektir. SSCB'nin devletten devlete bu kredi ve yardımlarının belirli amaçlara yönelik olduğu da bir gerçektir. Bu yardımların hiç bir çıkar güdülmeden yapıldığı söyleniyorsa da böyle şey olmaz. Elbette ki, SB. devlet olarak, bu yardımlar dolayısıyla, iktisadi olmasa da bazı siyasal nitelikte kazançlar elde etmeyi ummaktadır. Ancak sembolik faiz hadleri ile (genelikle yüzde iki buçuk) verilen bu kredileri emperyalist ülkelerin yatırım niteliğindeki ve genellikle tekellerce yapılan sermaye ihracı ile kıyaslayamayız. Emperyalizmin sermaye ihracı en üstün kâr elde etmek amacındadır. Sovyet kredilerine işaret ederek sosyal emperyalizmin varlığını kanıtlama çabaları dayanaksızdır.

Varsayalım ki bu iddia doğrudur, o zaman işin bir başka yönü çıkıyor ortaya. Yukarıda da belirttiğimiz gibi sosyalistlerin, özellikle geri kalmış bir bağımlı ülke devrimcilerinin savaş karşısındaki tutumları besbellidir. Hiç bir sosyalist savaş kışkırtıcılığı yapmaz, «emperyalist süper'lerin» kapışmasını dört gözle beklemez, hem belki de savaş alanı kendi ülkesi olacaksa. Hele kendi ülkesinin burjuvazisine, emperyalistler arası savaşta şu ya da bu kampta yer alması için akıl öğretmeye kalkışmaz. Eğer böyle bir savaş durumu doğarsa o ülke devrimcisinin görevi savaşı desteklemek değil kendi burjuvazisine karşı savaşmaktır. Bağımlı ülke devrimcisi için haklı savaş anti-emperyalist kurtuluş savaşıdır, bağımsızlık savaşıdır. Bütün bunlar daha yüzyılımızın başında tartışılmış, ustalarca açıklığa kavuşturulmuş ilkelerdir. Özellikle ülkemizde bir devrimcinin, donkişotvari, hayalî savaşlar üzerine teoriler geliştirmesinin hiç gereği yoktur. Ülkemizde anti-emperyalist, anti-faşist mücadele tüm ciddiyeti ile gündemdedir.

Ülkemiz Amerikan emperyalizminin vesayeti altındadır. Ve onun işbirlikçileri iktidarda bulunmaktadır. Böyle iken dünyanın jandarması, tüm Asya, Afrika ve Latin Amerikan halklarının baş düşmanı hükümetleri istediği gibi indirip bindiren Amerikan emperyalizmini görmezden gelip, Amerika karşısında, kurtuluş savaşlarının hemen hemen tek destekleyicisi Sovyetler Birliğini sosyal emperyalist diyerek baş düşmanı ilân etmek en azından hedef şaşırtmaktır, Amerikan emperyalizminin ekmeğine yağ süren bir hedef şaşırtması.

(Baştarafı 7. Sayfada)

Gerçekten, burjuva demokratik devrim «belli ölçüde» gerçekleştirilmişse, feodalizm tasfiye edilmiş ve yalnızca üst yapıda korumaya çalışılıyorsa, bu kadar önemsizleşmişse, önerilecek devrimin, sosyalist devrim olması akla daha yakındır.

Eğer oligarşiye karşı anti-oligarşik bir devrimde oligarşinin karnını yardığımızda içinden esas olarak tekelci burjuvazi çıkacaksa, lâmi cimi yok, bu sosyalist devrimdir. O zaman anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim, hem milli (bağımsızlığımızı kazandıran bir devrimdir) hem de sosyalisttir. Özellikle, feodalizmin tasfiyesi konusunda kraldan fazla kralcı bir tutum gösteren arkadaşların, düştükleri durum budur. Bu duruma, kaba deyimiyle «Mahircilik» yarışı başlayınca Mahir arkadaşa özgüymüş gibi görünen kavram ve görüşleri (Türkiye için geçerliliği tartışma götürür olan şeyleri) herkester fazla savunmak, ve bunları açmaya, açıklamaya kalkmak neden olmaktadır. Bu yapılırken, Çayan'ın tartışma götürmeyecek bazı doğru görüşleri, toz duman içinde kalmakta, unutulmaktadır.

(1) Bu görüş Devrimci Gençlik dergisinde şöyle ifade ediliyor:

(Artık ülke içinde işbirliğine gittiği işbirlikçi burjuvazi yavaş yavaş sanayi tercihine yönelmekte ve tepeden inme bir tekelci burjuvazi oluşmaktadır. Acentacılık, komisyonculuk yani işbirlikçilik yerine üretime dönük artı-değer sömürüsünde bulunan yeni bir burjuvaziye bırakmıştır.

«Ülkede sanayileşme, yukarıdan aşağıya gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Kapitalizm hakim üretim biçimi olmaktadır. Rekabetci dönemini yaşamayan, kendi sanayi devrimini yapamayan emperyalizm tarafından yönlendirilen bir kapitalizm... Başka bir deyişle; burjuva demokratik devrimini tamamlamayan emperyalizm tarafından yönlendirilen zayıf, cılız bir burjuvazi.» (Sayı 6.)

(2) Bu görüş de buraya aktardığımız satırlarda ifadesini buluyor:

Böylece 1. ve 2. bunalım dönemlerinin belirleyici özelliği komprador burjuvazi, feodâl ağa ittifakı çözülmüştür. Feodâlizm kırsal kesimde kapitalizmin, yani pazarın gelişimine uygun olarak tasfiye edilmiştir. (Biz bu tasfiye ediş biçimini tarımda Bonapartizm olarak adlandırıyoruz.) Fakat ideolojisini üst yapıda muhafaza etmeye çalışır. Ayrıca burjuvazi bu tasfiyeyi hiç bir zaman devrimci anlamda gerçekleştirmez. Ve bu tasfiye sürecini bitirmez (Iranda Ak Devrim). Sürekli böyle bir oluşum içerisinde olmasına rağmen bunu başaramamakta (dış bağımlılığı, devrimci barutunu yitirmiş olması nedeniyle) çeşitli konularda bu yarı feodâl unsurlarla ittifaka gitmektedir.» (DGD. Sayı 6.)

(3) Esasında, emperyalizmin işbirlikçisi burjuvazi de bu devrimin hedefleri arasındadır. Bu devrimle onunda egemenliğine son verilerek elinde tuttuğu üretim araçları toplumsallaştırılacaktır. Bu olgu, işçi sınıfının önderliğinde gerçekleştirilecek bir milli demokratik devrimden sosyalist devrime kesintisiz geçişi açıklar.

DEVRİMCİ
HAREKETİMİZİN
ELEŞTİRİSİ
(1961 - 1971)
MİHRİ BELLİ
Dağıtım : GEDA

ÖRGÜTLENME ŞARTTIR

Siyasal örgütlenme olmadan devrimcilik olmayacağını söyleyip duruyoruz. Kendi siyasî örgütü olmadan işçi sınıfının hiçbir zaman, toplumun önder devrimci gücü olarak siyasî mücadele bilincine ulaşamıyacağını söylüyoruz. Bilinçlenmenin ancak bir parti çatısı altında mücadeleler vererek gerçekleşebileceğini söylüyoruz. Öte yandan emperyalizme ve faşizme karşı yığınsal direnişlerin başarıya ulaşması için işçi sınıfının bu direnişlerde yalnızca meslek örgütleriyle değil, kendi siyasî örgütü ile önderlik etmesinin şart olduğunu söylüyoruz. Ancak işçi sınıfına layık bir partinin disiplini altında, parti içi eleştiri — özeleştiri ortamı içinde emekçi halkımızın yanılgılardan sapmalardan, provakosyonlardan korunabileceğini belirtiyoruz. Bunları söylüyor ve proleter devrimcilerini TEP çatısı altında örgütlenmeye çağırıyoruz.

Bu çağrımız karşılıksız kalmıyor. Burada bunlardan biri üzerinde duracağız. Bir grup TEP sempatizanı arkadaş, yazılı ve sözlü olarak bize özetle şunları söylediler: «İşçi sınıfının öncü müfrezesinin yaratılması, güçlü bir proletarya partisinin meydana getirilmesi aşamasında olduğumuz göz önünde tutulursa, gerçek parti özellikleri, gerçek partili özellikleri, demokratik merkeziyetçilik, sınıfların mevzilenmesi, eleştiri-özeleştiri, parti disiplini konusunda okuyucuyu aydınlatmadan ve hele neden bir parti çatısı altında örgütlenmenin zorunlu olduğunu geniş bir şekilde aydınlığa kavuşturmadan özellikle TEP'in devrim anlayışı, örgütlenme çalışma tarzı konusu üzerinde yoğun bir yayın yapılmadan, TEP hakkında bu bilgileri vermeden TEP'de örgütlenmeyi önermek bir erken davranma gibi geldi bize...»

Bu arkadaşlar bir bakıma haklıdırlar. TEP Program ve Tüzüğünde ve genellikle TEP çizgisini savunan yayınlarda bu partinin özellikleri, demokratik merkeziyetçilik, Türkiye'de sınıf mevzilenmesi, konularında oldukça geniş bilgiler vardır. Elbette ki bu ve öteki konuları en ufak bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek biçimde açıklığa kavuşturmak gereklidir. Ve bunu yaparken Türkiye'nin şu anda içinde bulunduğu özel koşullar gözönünde bulundurulmalı sorunlar bunlar açısından ele alınmalıdır. Bu doğru. Ama herkesin bildiği gibi TEP zembille gökten inmedi. TEP Türkiye'de bir şeyin temsilcisidir, bir şeyin mirascısı, o şeyin sürdürücüsüdür. O şeyde elli yılı aşkın bir tarihi olan proleter devrimci hareketimizdir. Ve bu proleter devrimci hareketin kendisi de dünya ölçüsünde yer alan bir devrimci sürecin parçasıdır. Onun bir ideolojisi var, mücadelelerle yerleşmiş bir teorik temeli var. Ve bugün Türkiye'de bu teorik temelin belli başlı yapıtları yayınlanmış bulunuyor. Parti nedir? Demokratik merkeziyetçilik nedir? Eleştiri-özeleştiri, disiplin nedir? Sorularının cevaplarını en ayrıntılı biçimde bu yapıtlarda bulabiliriz. Bizim kendi toplumumuz açısından da olsa bu konuda söylüyeceklerimiz bilimsel sosyalizmin bu temel ilkelerine ters düşecek şeyler olmayacaktır.

Ama gene de bu yolda ki yayınımız yetersizdir ve arkadaşların bir ölçüde haklı eleştirilerini gözönünde tutacağız, gerekeni yapacağız. Ama bu TEP çatısı altında örgütlenelim çağrısına uymamak için neden olamaz. Onun için biz bir kez daha şöyle diyoruz:

- **EMPERYALİZMİ KİM KOVACAK? PATRON AĞA SÖMÜRÜSÜNE KİM SON VERECEK? BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK TÜRKİYE'Yİ KİM KURACAK? YURDUMUZU SOSYALİZME KİM GÖTÜRECEK?**
- **İŞÇİ KÖYLÜ TÜM EMEKÇİ HALKIMIZ**
- **NASIL? KENDİ SİYASÎ PARTİSİ DİSİPLİNİ ALTINDA SAVAŞARAK**
- **ÖYLE İSE İLK GÖREVİMİZ İŞÇİLERİN VE YOKSUL KÖYLÜLERİN SOSYALİST PARTİSİ YARATMAKTIR**
- **ÖYLE İSE TÜRKİYE EMEKÇİ PARTİSİ ÇATISI ALTINDA ÖRGÜTLENELİM!**